

Sivistyskeskuksen koulukuljetussääntö

Hyväksytty varhaiskasvatus- ja
koulutuslautakunnassa 13.11.2013

SEINÄJOKI

Sisällys

1. Koulukuljetusten järjestämisperiaatteet esi- ja perusopetuksessa.....	2
1.1. Lähikoulu ja koulunkäynti muussa kuin lähikoulussa	3
1.2. Koulumatkan vaarallisuus.....	3
1.3. Koulumatkan vaikeus tai rasittavuus.....	3
1.4. Odotusajat, oppilaan nouto- ja jättöpaikka, itse kuljettava matka	4
1.5. Yhteishuoltajuus	4
1.6. Saattoavustus kuljetuksen järjestämistapana	4
1.7. Erikoisluokkien ja valintoihin perustuvat kuljetukset.....	5
1.8. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta.....	5
1.9. Tapaturman tai sairauden perusteella järjestettävät määräaikaiset kuljetukset ja vakuutus	5
1.10. Muut määräaikaiset kuljetukset (TET-harjoittelu, terapiakuljetukset, hammaslääkärikäynnit).....	6
1.11. Päätöksenteko koulumatkaa myönnettäessä	6
2. Koulun tehtävät kuljetuksen järjestämisessä	8
2.1. Tapaturman tai sairauden perusteella järjestettävät määräaikaiset kuljetukset	9
2.2. Bussikortit.....	9
3. Huoltajan ja oppilaan tehtävät koulukuljetuksessa	10
4. Kuljettajan ja liikennöitsijän tehtävät.....	11
4.1. Alkolukon käyttö.....	11

Korvaa lautakunnan aiemmat päätökset

Koulutuslautakunta 32 § / 2009

Varhaiskasvatus- ja koulutuslautakunta 22 § / 2012

Varhaiskasvatus- ja koulutuslautakunta 146 § / 2012

1. Koulukuljetusten järjestämisperiaatteet esi- ja perusopetuksessa

Seinäjoen kaupunki järjestää sellaisten peruskoulua käyvien Seinäjoella asuvien oppilaiden kuljetuksen, joilla perusopetuslain ja –asetuksen mukaan on oikeus kunnan järjestämään maksuttomaan kuljetukseen.

Koulukuljetus järjestetään kaupungin kustantamana ensisijaisesti yleistä kulkuneuvoa käyttäen tai jos lapsi ei voi sitä käyttää, kaupungin erikseen järjestämällä kulkuneuvolla lähimpään kaupungin osoittamaan esiopetuspaikkaan/lähikouluun, kun koulumatkan pituus on

- Esiopetuksen ja perusopetuksen 1.-4. luokkien oppilailla yli **3 kilometriä**
- Vuosiluokkien 5.-9.oppilailla yli **5 kilometriä**.

Jos oppilas otetaan oppilaaksi muuhun kuin kaupungin osoittamaan lähikouluun tai -esikouluun, oppilaalla ei ole oikeutta maksuttomaan kuljetukseen.

Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitettu päivähoidosta esiopetukseen on kolmea kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos lapsi tarvitsee esikoulun lisäksi (ennen tai jälkeen) päivähoitoa, ei kuljetukseen ole oikeutta.

Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä avustus, joka vastaa todellisia matkakustannuksia halvinta kuljetustapaa käyttäen.

Vieraista kunnista tulevien erityisen tuen oppilaiden kuljetukset, joilla on perusopetuslain ja –asetuksen mukaan oikeus kunnan järjestämään maksuttomaan kuljetukseen, järjestetään siten kuin on oppilaan kotikunnan kanssa sovittu.

Koulun kerhotoiminnasta ei järjestetä kuljetusta kotiin. Jälki-istuntoon määrätyle oppilaalle ei järjestetä erillistä koulukuljetusta vaan koulun tulee huolehtia siitä, että oppilas pääsee kotiin myöhemmällä koulukuljetusvuorolla. Tukiopetukseen osallistuvalla koulukuljetusoppilaalle järjestetään tarvittaessa kuljetus, mutta kuljetuksen järjestelyissä on pyrittävä käyttämään olemassa olevia kuljetusreittejä. Ennen tukiopetuksen aloittamista on oltava yhteydessä kaupungin kuljetuskoordinaattoriin.

Koulumatka mitataan kotoa kouluun lyhintä, jalankulkukelpoista ja yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin kotiportilta koulun portille. Mikäli oppilas voi kulkea koulumatkansa vaihtoehtoisesti jalankulku-, kevyen-, tai autoliikenteen käyttämään tietä pitkin, koulumatkaksi katsotaan lyhin reitti, jota pitkin koulumatka voidaan liikennesääntöjä noudattaen kulkea. Osa koulumatkasta voidaan kuljetusetuudesta huolimatta kulkea omatoimisesti. Mikäli oppilas kuljettaa kouluun suksia tai luistimia liikuntatunteja varten, ne on pakattava asianmukaisesti niin, että välineiden kuljettaminen ja kyytiin laittaminen onnistuu sujuvasti.

1.1. Lähikoulu ja koulunkäynti muussa kuin lähikoulussa

Koulukuljetus järjestetään vain kunnan osoittamaan esiopetuspaikkaan tai lähikouluun. Mikäli oppilas hakeutuu muuhun kuin kaupungin osoittamaan lähikouluun tai esiopetuspaikkaan, koulumatkoista vastaa huoltaja. Jos oppilas muuttaa Seinäjoen kaupungin sisällä kesken lukukauden, hän voi jäädä entiseen kouluunsa siitä rehtorin erikseen niin päättäessä. Koulukuljetusta ei näissä tapauksissa kuitenkaan järjestetä.

Jos huoltajan toivomuksen perusteella esiopetus järjestetään poikkeava-aikaista päivähoitoa tarjoavassa toimintayksikössä tai yksityisessä päiväkodissa, lapselle ei synny oikeutta maksuttomaan kuljetukseen.

1.2. Koulumatkan vaarallisuus

Jos koulumatka tai osa koulumatkasta on vaarallinen, kaupunki järjestää koulukuljetuksen vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle tai korvaa huoltajalle koulumatkakustannuksia oppilaan kuljettamisesta. Vaarallisuuden perusteella myönnettävä kuljetus on aina määräaikainen ja koskee vain tiettyjä luokka-asteita.

Vaarallisen koulutien arvioinnissa voidaan suositusluontoisesti käyttää apuna Koululiitu –ohjelmaa. Tieolosuhteet arvioidaan tarvittaessa tapauskohtaisesti kaupungin omien viranhaltijoiden toimesta. Petoeläinhavaintojen vuoksi mahdollisesti järjestettäviin kuljetuksiin vaaditaan aina lausunto esimerkiksi riistanhoitopiiriltä.

Maksutonta koulukuljetusta koulumatkan vaarallisuuden perusteella on haettava aina erillisellä hakemuksella. Harkinnanvarainen koulukuljetus vaarallisuuden perusteella myönnetään määräajaksi.

1.3. Koulumatkan vaikeus tai rasittavuus

Kaupunki järjestää oppilaalle kuljetuksen tai korvaa oppilaan huoltajalle koulumatkakustannuksia, jos koulumatka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava. Kuljetuksen järjestäminen koulumatkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella edellyttää aina asiantuntijan lausuntoa. Lausunnon voi antaa lääkäri, psykologi tai muu asiantuntija.

Tapauksesta riippuen ja lausunnosta on ilmentävä kuljetustarpeen syiden ja perustelujen lisäksi se, millä kulkumuodolla asiantuntija suosittelee kuljetuksen tapahtuvan. Lausunnosta on myös käytävä ilmi, mille ajanjaksolle koulukuljetuksen järjestämistä suositellaan. Lausunto ei kuitenkaan velvoita kuntaa maksuttoman kuljetuksen järjestämiseen.

Eryyisen tuen oppilaiden koulukuljetustarpeet tulisi arvioida vuosittain oppilaiden siirtyessä ylemmälle vuosiluokalle. Eryyisen tuen päätös ei automaattisesti ole peruste koulukuljetukselle.

Maksutonta koulukuljetusta koulumatkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella on haettava erillisellä hakemuksella. Harkinnanvarainen koulukuljetus koulumatkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella myönnetään määräajaksi.

1.4. Odotusajat, oppilaan nouto- ja jättöpaikka, itse kuljettava matka

Oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. Koulumatkaan käytettävän ajan laskemiseen käytetään mm. linja-autoliikenteen aikatauluja sekä Kuntaliiton julkaiseman henkilökuljetusoppaan arvioita oppilaan keskimääräisestä kävelyajasta ikä huomioiden:

6-v	15 min/km
7-v	14 min/km
8-v	13 min/km
9-v	12,5 min/km
10-12 -v	12 min/km
13-16 -v	11 min/km

Oppilas voidaan velvoittaa kulkemaan omin neuvoin osa koulumatkasta. Oppilaan itse kuljettava matka koulukuljetusreitinvarteen voi olla enimmillään kolme kilometriä, vuosiluokilla 5.-9. viisi kilometriä. Koulumatkaan voi myös sisältyä eri kuljetusmuotoja. Oppilas haetaan kotipihasta vain perustellusta syystä. Tällainen syy voi olla esimerkiksi liikuntarajoite, jonka vuoksi ei voida edellyttää, että oppilas kulkisi omatoimisesti kuljetusreitinvarteen.

Oppilaalle saattaa koulukuljetusautojen reiteistä ja aikatauluista johtuen kertyä odotusaikaa aamulla ennen koulun alkamista tai iltapäivällä koulun päättymisen jälkeen. Kuljetusta odottavalle oppilaalle tulee järjestää mahdollisuus valvottuun toimintaan tai tarjota tila esim. läksyjen tekemiseen. Päivittäiset odotusajat pyritään pitämään mahdollisimman lyhyinä.

Oppilaiden hakupaikat pyritään järjestämään niin, että ne ovat järkevästi kouluauton reitillä ja turvallisia nousta kyytiin oppilaan kyytiin huomioon ottaen. Reittisuunnittelusta ja kuljetusreitinvarteen pysäkeistä vastaavat liikennöitsijä ja kuljetuskoordinaattori yhteistyössä. Pääperiaate on, että oppilailta edellytetään omatoimista kulkemista reitinvarteen.

1.5. Yhteishuoltajuus

Mikäli oppilas asuu kahdessa osoitteessa ja/tai huoltajilla on yhteishuoltajuus, koulukuljetus myönnetään ehtojen täytyessä siitä osoitteesta, jossa oppilas on väestörekisterin mukaan kirjoilla. Linjaus perustuu päätökseen KHO:2006:10.

1.6. Saattoavustus kuljetuksen järjestämistapana

Esi- tai perusopetuksen maksuton koulukuljetus voidaan järjestää myös tarjoamalla huoltajalle saattoavustusta. Perusopetuslain § 32 ei ole määritelty maksuttoman kuljetuksen tapaa tai

todettu, että maksuton kuljetus olisi ensisijainen avustukseen nähden. Opetuksen järjestäjällä ei ole velvollisuutta järjestää koulukuljetusta taksilla tai palveluliikenteen ajoneuvolla esimerkiksi huoltajien poikkeavien työvuorojen perusteella. Linjaus perustuu päätökseen KHO:2009:103.

1.7. Erikoisluokkien ja valintoihin perustuvat kuljetukset

Kaupunki ei järjestä vapaaehtoisen A2-kielen opiskelun edellyttämiä kuljetuksia.

Oppilaat, jotka opiskelevat erikoisluokalla tai ainevalintojen vuoksi muussa kuin heille osoitetussa lähikoulussa, saavat koulukuljetuksen ainoastaan julkisilla kulkuneuvoilla avoimessa joukkoliikenteessä tai paikallisliikenteessä. Erillisiä tilauskuljetuksia esimerkiksi taksilla, palveluliikenteen ajoneuvolla tai linja-autolla ei järjestetä.

Kaupunki järjestää uskonnon tai kotikielen opiskelun edellyttämän kuljetuksen oppilaan omalta koululta opetusta antavaan kouluun ja takaisin ensisijaisesti julkisella kulkuneuvolla. Kuljetus alkaa oppilaan lähikoulusta ja päättyy aina oppilaan lähikouluun. Paikallisliikenteessä matka voi alkaa ja päättyä lähimpänä kotia olevalle pysäkillä. Yksittäisille opiskelijoille ei järjestetä kuljetuksia vaan kuljetuksen järjestämisen edellytyksenä on, että uskonnon/kielen opiskelua varten kaupunki perustaa ryhmän.

1.8. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta

Perusopetuksen iltapäivätoiminnassa ei järjestetä kuljetuksia. Iltapäivätoiminnassa olevalle koulukuljetusoppilaalle ei järjestetä kuljetusta iltapäivätoiminnasta kotiin. Kuljetusoppilaalla on kuitenkin oikeus koulukuljetukseen päivinä, jolloin hän ei osallistu iltapäivätoimintaan. Kotiin hakemisesta vastaavat kaikissa tapauksissa huoltajat. Poikkeuksena ovat vammaispuolustajan mukaisen erityishuolto-ohjelman piirissä olevat oppilaat, joille voidaan myöntää kuljetus kotia aamutoimintaan ja iltapäivätoiminnasta takaisin kotiin. Ensisijaisesti tarjotaan huoltajalle saattoavustusta.

Mikäli oppilas jää pois iltapäivätoiminnasta, siitä on viipymättä ilmoitettava APIP-koordinaattoreille.

1.9. Tapaturman tai sairauden perusteella järjestettävät määräaikaiset kuljetukset ja vakuutus

Määräaikaisen koulukuljetuksen järjestämiseen vaaditaan hakemus ja lääkärintodistus, jossa on maininta kuljetuksen tarpeellisuudesta. Perumatta jätetty tai aiheeton kuljetus peritään huoltajalta. Määräaikaisissa kuljetuksissa tapaturman tai sairauden perusteella selvitetään ennen tilausajon järjestämistä, voiko oppilaan huoltaja järjestää kuljetusta itse. Huoltajalle maksetaan tällöin saattoavustusta liikenneministeriön linja-autotaksan tai oman auton käyttökorvauksen mukaan tapauksesta riippuen.

Kesken koulupäivän sattuneissa sairaustapauksissa, *jos kyseessä ei ole koulutapaturma*, kuljetuksen järjestää huoltaja, mutta jos se ei ole mahdollista, niin kuljetuksen järjestää koulu ja sen maksaa oppilaan huoltaja.

Määräaikaisissa kuljetuksissa oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta yhdistelyn vuoksi. Mikäli oppilas käy huoltajan pyynnöstä muuta kuin lähikoulua, vapaa-ajan tapaturman tai sairauden perusteella määräaikaista maksutonta koulukuljetusta ei järjestetä. Koulutapaturman perusteella määräaikainen koulukuljetus järjestetään tarvittaessa kaikille oppilaille. Lähikoulua käyvälle oppilaalle järjestetään koulukuljetus myös vapaa-ajan tapaturman ja sairauden perusteella, mikäli oppilaan mahdollinen oma vapaa-ajan vakuutus ei kuljetusta korvaa. Tällöinkin kuljetus järjestetään vain väestörekisterin mukaisesta osoitteesta. Koulutapaturmien sattuessa koulun tulee järjestää tarvittaessa kaikille koulun oppilaille asianmukainen kuljetus hoitoon.

Kaupunki on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa, koulumatkaa ja koulun järjestämiä vuosisuunnitelman mukaisia retkiä ja koulun ulkopuolisia opetustilanteita. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoito- ja matkakulut.

Oppilaan koulumatka on reitti suorinta tietä kotoa kouluun ja takaisin myös kuljetusoppilaiden osalta. Koulumatkaksi ei katsota oppilaan poikkeamista koulumatkareitiltä tai jos hän ei käytä ilmoitettua koulukuljetusta. Näissä tapauksissa oppilas toimii omalla/huoltajan vastuulla.

1.10. Muut määräaikaiset kuljetukset (TET-harjoittelu, terapiakuljetukset, hammaslääkärikäynnit)

Työelämään tutustumisjakson aikana koulukuljetukset järjestetään (mikäli koulumatka ylittää 5 km) julkisilla kulkuneuvoilla. TET-kuljetuksia ei järjestetä tilausajoina. Koulukuljetusta ei myöskään järjestetä, mikäli TET-harjoittelu suoritetaan toisella paikkakunnalla.

Koulutoimi ei järjestä oppilaiden terapiakuljetuksia.

Osa koululaisista kuljetetaan taksilla tai palveluliikenteellä hammashoitolaan. Taksikyyditykset koskevat Peräseinäjoen, Nurmon ja Ylistaron kyläkouluja sekä kanta-Seinäjoen kouluista Niemistön ja Honkakylän kouluja. Kuljetuskustannuksista vastaa suun terveydenhuolto.

1.11. Päätöksenteko koulumatkaa myönnettäessä

Koulukuljetusta haetaan erillisellä hakemuksella, jos oppilaan koulumatka vuosiluokilla 1.-4. on kolme kilometriä tai enemmän. Hakemus tehdään pääsääntöisesti kouluun ilmoittautumisen yhteydessä. Päätös kuljetuksesta tehdään määräajaksi. Mikäli oppilas tarvitsee kuljetusta määräajan päättymisen jälkeen, tulee kuljetusta hakea uudestaan.

Mikäli oppilas tarvitsee perustellusta syystä kuljetuksen esiopetukseen, tulee myös sitä hakea erikseen.

Oppilaaksiottopäätökseen kirjataan, että oppilaan huoltaja vastaa oppilaan kuljetuksesta, jos oppilas otetaan muuhun kuin kaupungin osoittamaan lähikouluun.

Harkinnanvaraiset kuljetukset käsitellään aina erikseen ja hakemuksesta. Huoltaja täyttää hakemuksen, liittää siihen perusteluksi tarvittavat asiantuntijalausunnat ja dokumentit ja palauttaa hakemukseen oppilaan kouluun. Koulussa rehtori tarkistaa hakemuksen ja lähettää sen edelleen erityisopetuksen rehtorille päätettäväksi.

Perusopetuksen oppilaiden sekä perusopetuksen alaisten esioppilaiden harkinnanvaraiset kuljetuspäätökset tekee erityisopetuksen rehtori. Päiväkotien esioppilaiden harkinnanvaraiset kuljetuspäätökset tekee varhaiskasvatusjohtaja. Päiväkotien harkinnanvaraiset hakemukset toimitetaan päivähoidon aluejohtajalle, joka arvioi lapsen kuljetustarpeen.

Erityisen tuen päätös ei ole automaattinen peruste kuljetusetuudelle. Erityishuolto-ohjelman piirissä olevien koululaisten kuljetusetuus määritellään oppilaaksi ottopäätöksen yhteydessä.

Koulukuljetushakemus löytyy osoitteesta:

www.seinajoki.fi/koulukuljetukset

Kuljetusten käytännön järjestelyistä arkisin vastaavat liikennöitsijät ja kuljetuskoordinaattori yhteistyössä.

2. Koulun tehtävät kuljetuksen järjestämisessä

Koulun rehtori ja päivähoidon aluejohtajat vastaavat siitä, että koulukuljetuksen saavat ne oppilaat, joilla on siihen perusopetuslain 32 §:n mukainen oikeus. Koulun tulee työjärjestyksiä laatiessaan huomioida paikallisliikenteen ja avoimen joukkoliikenteen aikataulut, jotta taksikuljetuksilta vältyttäisiin tai niitä olisi mahdollisemman vähän. Muutoksia koulukuljetusreitteihin ei voi tehdä. Jos jostakin perustellusta syystä on kuitenkin muutettava vakioreittejä, on niistä ilmoitettava koulutoimistoon viimeistään muutoksia edeltävän viikon torstaihin klo 15.00 mennessä.

Esiopetukseen ja kouluun ilmoittautumisen yhteydessä rehtorit ja koulusihteerit koostavat esioppilaista ja 1. luokkalaisista koulukuljetusoppilaiden listan tämän ohjesäännön periaatteiden mukaan. Samalla päivitetään tiedot muista kuljetusoppilaista. Alakouluissa tarkistetaan erityisesti niiden oppilaiden tilanne, jotka siirtyvät 4. vuosiluokalta 5. luokalle, koska kilometriraja nousee tuossa vaiheessa kolmesta viiteen kilometriin. Jos koulussa on oppilaita, jotka käyttävät sekä avointa joukkoliikennettä että koulutoimen järjestämiä tilausajoja (taksi/palveluliikenne), tehdään oppilaista kaksi erillistä luetteloa.

Koulut huolehtivat, että liikennöitsijöillä ja kuljetuskoordinaattorilla on käytettävissä ajan tasalla olevat tiedot koulukuljetuksessa olevista oppilaista (lisäykset kesken lukuvuoden ja koulukuljetuksen loppuminen). Kuljetuskoordinaattorina toimii Leila Koivumäki, leila.koivumaki@seinajoki.fi, p. 06 416 6219.

Opetuksen järjestäjä pitää ennen lukuvuoden alkua koulujen rehtoreille ja kuljetusyhdyshenkilöille sekä liikennöitsijöille yhteisen koulukuljetusiltapäivän, jossa käydään alkavan lukuvuoden asioita läpi. Koulut ja liikennöitsijät pitävät lukuvuoden aikana omia kokouksia tilanteiden päivittämiseksi.

Koulu huolehtii siitä, että oppilaat saavat tiedot lukujärjestyksestä, kuljetusjärjestelyistä sekä kuljettajista. Koulu aika tarkoittaa sovittua kouluun tulo- ja koulusta lähtöaikaa. Koulu järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan mahdollisena kuljetusten odotusaikana.

Koulu tiedottaa kuljetuksessa ilmenneistä puutteista ja toimivuudesta sivistyskeskuksen erityispalveluihin ja kuljetuskoordinaattorille. Koulu järjestää kuljetusoppilaille, sään niin vaatiessa (kova pakkanen), mahdollisuuden olla sisätiloissa. Koulu antaa kouluautoilijoiden puhelinnumeron huoltajille mahdollisten sairastumisten ja poissaolojen varalta.

Koulu tarkistaa, korvaako oppilaan oma vakuutus kuljetusta, jos määräaikaisen koulukuljetuksen perusteena on vapaa-ajan tapaturma.

2.1. Tapaturman tai sairauden perusteella järjestettävät määräaikaiset kuljetukset

Määräaikaisissa kuljetuksissa koulu selvittää ensin:

1. Käykö oppilas hänelle aikanaan osoitettua lähikoulua (jos ei, huoltaja vastaa kuljetuksesta)
2. Voiko oppilaan huoltaja itse järjestää kuljetuksen? Huoltajalle maksetaan tällöin saattoavustusta oman auton käyttökorvauksen tai liikenneministeriön linja-autotaksan mukaan tapauksesta riippuen. Huoltaja täyttää maksumääräyslomakkeen.

Edellä mainittujen selvitysten jälkeen, mikäli oppilaalle tarvitaan kuljetus, koulu selvittää yhteistyössä kuljetuskoordinaattorin kanssa

1. Voidaanko oppilas sijoittaa koulun kuljetuksista vastaavan liikennöitsijän olemassa oleville reiteille?
2. Sopiiko oppilas palveluliikenteen (Seili/Nopsa/Härmän liikenne) reittiin.
3. Viimeisenä vaihtoehtona on erillinen taksikuljetus. Kuljetuksia tilatessa on ilmoitettava laskutusperuste. Taksikuljetuksia yhdistellään jo käytössä oleviin reitteihin, aina kun se on mahdollista. Aiheeton/perumatta jätetty kuljetus voidaan periä huoltajalta. Kuljetusten yhdistelyjen vuoksi oppilas voi joutua odottamaan koululla kuljetusta, ei kuitenkaan enempää kuin lain salliman määrän.

2.2. Bussikortit

Bussikortti on tarkoitettu koulumatkojen kulkemiseen aamuin illoin, kaksi matkaa päivän aikana. Oppilaalle myönnettävä bussikortti annetaan käyttöön vuodeksi kerrallaan. Jos kortti katoaa, huoltaja/oppilas on velvollinen lunastamaan uuden kortin. Korttien käyttöä seurataan ja väärinkäyttöksiin puututaan. Koulut hoitavat bussikorttien tilaukset Matkahuollosta. Kopio lomakkeesta toimitetaan myös kuljetuskoordinaattori Leila Koivumäelle.

Ensimmäisenä koulupäivänä syys- tai kevätlukukauden alkaessa sekä koulujen päättjäispäivänä, mikäli se ei ole arkipäivä, sallitaan matkustaminen ilman korttia. Muissa tapauksissa peritään normaalin liikenteen mukainen taksa.

3. Huoltajan ja oppilaan tehtävät koulukuljetuksessa

Jotta koulukuljetukset sujuisivat mahdollisimman joustavasti ja turvallisesti, on oppilaiden ja huoltajien oltava tietoisia seuraavista periaatteista ja noudatettava niitä:

On huomioitava, että koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana.

Huoltajan tehtävät

Huoltajat huolehtivat, että oppilas

- on ajoissa kuljetuspaikalla
- on pukeutunut sään mukaan
- käyttää pimeällä heijastinta
- kuljetusreitin varteen pyöräillessään käyttää pyöräilykypärää

Huoltajat selvittävät linja-autojen aikataulut ja harjoittelevat oppilaan kanssa linja-autolla kulkemista. Aikatauluja saa osoitteesta www.matkahuolto.fi tai www.komialiikenne.fi. Huoltajat opastavat lastaan asianmukaiseen käyttäytymiseen ja turvallisuuteen koulumatkojen aikana. Huoltaja huolehtii siitä, että oppilas ottaa kyytiin vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esimerkiksi liikuntatunneilla tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun kanssa.

Huoltaja huolehtii siitä, että urheiluvälineet ja muut ylimääräiset tavarat on pakattu asianmukaisesti (esim. luistimissa täytyy olla suojustimet sekä sukset ja sauvat kiinnitettynä toisiinsa). Jos taksikuljetuksessa oleva oppilas ei tarvitse koulukuljetusta, huoltajat ilmoittavat poissaolosta suoraan ao. kuljettajalle.

Huoltaja ei voi itse tilata koulukuljetusta eikä tehdä muutoksia kuljetusreittiin tai aikatauluihin.

Oppilaan tehtävät

- on ajoissa sovitulla odotuspaikalla, että kaikki kuljetettavat ehtivät oikeaan aikaan kouluun
- odottaa autoa rauhallisesti eikä aiheuta vaaraa itselleen eikä muille
- nostaa kättä reilusti sen merkiksi, että linja-auto pysähtyy ottamaan oppilaan kyytiin pysäkiltä
- huolehtii siitä, että ei ole likainen ja/tai luminen, kun nousee koulukyytiin
- nousee autoon reippaasti ryntäilemättä, istuu penkille ja kiinnittää turvavyön sekä pitää ajomatkan aikana turvavyön kiinnitettynä (myös bussissa)
- käyttäytyy automatkalla asiallisesti ja ottaa muut kuljetettavat huomioon, noudattaa hyviä tapoja ja kuljettajan antamia ohjeita
- kertoo heti kuljettajalle matkan aikana tulevista ongelmista
- poistuu autosta viivyttämättä jos oppilas joutuu ylittämään tien, odottaa, kunnes kuljetusauto jatkaa matkaansa
- ymmärtää säännöt ja sitoutuu noudattamaan niitä

Oppilaan turvalliseen koulumatkaan vaikuttavat monet tekijät. Oppilasta tulee neuvoa, miten liikutaan turvallisesti liikenteessä ja miten liikenteessä otetaan huomioon toisia kulkijoita. Vastuu turvalliseen koulutiehen opastamisessa on ensisijaisesti oppilaan huoltajilla. Vanhempien tulisi tutustua koulureittiin yhdessä oppilaan kanssa.

4. Kuljettajan ja liikennöitsijän tehtävät

Kaupungin kanssa sopimuksen tehneen liikennöitsijän on hoidettava tarjoamansa palvelu solmitun hankintasopimuksen mukaisesti. Kuljettajan ja liikennöitsijän tehtävät ja velvoitteet määritellään tarkemmin hankintasopimuksissa. Seuraavat yleiset velvoitteet ja tehtävät koskevat kuitenkin kaikkia koulukuljetuksia hoitavia kuljettajia ja liikennöitsijöitä.

- esittäytyminen uuden lukuvuoden alkaessa
- ajaminen liikennesääntöjä noudattaen
- koulukuljetusreittien ajaminen tilauksen ja sovitun mukaisesti sekä yhteisesti sovitun aikataulun noudattaminen
- pysähtymispaikkojen ilmoittaminen kuljetettaville
- pysäköiminen niin, että kuljetettava voi nousta ja jäädä kydistä turvallisessa paikassa
- oppilaiden sijoittaminen kuljetettavien koko huomioiden
- kuormitusmääräysten noudattaminen
- liikuntavälineiden kuljettaminen
- järjestyksenpito autossa (puuttuu häiriötilanteisiin kuljetuksen aikana)
- ongelmatilanteissa yhteydenotot huoltajaan ja koululle ja/tai sivistyskeskukseen
- huolehtii, että oppilas kiinnittää turvavyön
- autosta poistuvan oppilaan opastaminen
- erityistä huolenpitoa vaativien oppilaiden huolehtiminen vastaanottavalle henkilölle saakka
- kohtelias, asianmukainen ja esimerkillinen käytös
- kääntöpaikan turvallisuuden varmentaminen
- puhelinnumeron antaminen huoltajille mahdollisten sairastumisten ja poissaolojen varalta
- huoltajan lähettämän peruutustekstiviestin kuittaaminen tekstiviestillä merkiksi siitä, että on saanut peruutusviestin

4.1. Alkolukon käyttö

Alkolukon käyttö tilausajoina suoritettavissa koulu- ja päivähoitokuljetuksissa tuli pakolliseksi 1.8.2011.

Alkolukolla varustettua ajoneuvoa on käytettävä esiopetukseen, perusopetukseen ja lisäopetukseen osallistuvien oppilaiden kuljetuksissa ja päivähoitokuljetuksissa, jos kuljetuksen järjestää kunta, kuntayhtymä, koulu tai laitos tilausliikenteenä ja kuljetukseen saadaan kunnan tai valtion tukea.

Koulu- ja päivähoitokuljetuksilla tarkoitetaan tilausajoja, joita ajetaan takseilla tai linja-autoilla ja jotka kuuluvat liikenne- ja viestintäministeriön antaman koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormitusta ja turvallisuusjärjestelyjä koskevan asetuksen soveltamisalaan. Nämä kuljetukset merkitään muista kuljetuksista erottuvasti koulukyytikilvellä tai -kuvulla.

Koulu- ja päivähoitokuljetuksia tilausajoina suorittavat ajot jakautuvat säännöllisiin kuljetuksiin ja yksittäisiin kuljetuksiin, kuten uimahallimatkoihin, opinto- ja luokkaretkiin. Myös oppilaiden kuljettaminen muussa koulussa järjestettävillä oppitunneilla tai sairaalaan koulupäivän aikana kuuluvat lain soveltamisalan piiriin. Tapaturman tai muun vastaavan asian vuoksi kuljetuksen piiriin joutuneen oppilaan kuljetus edellyttää alkolukon käyttöä.